

Pātia'anga vairākau-pāruru no te 'āpi'i-mata'iti 7

Boostrix – teta'i pātia'anga vairākau-pāruru i te 'akapakari atu
i te pāruru i ta'au tamaiti mei te piritangā, diphtheria, e te mare
totō (pertussis)

Te Pēpa 'Akatika'anga a te Metua

Me ka tika, tāina'ia to'ou ingoa,
ma te 'aka'oki atu ki te 'āpi'i.

immunise

their best protection

हिन्दी

繁體中文

COOK ISLANDS
MĀORI

SAMOAN

TONGAN

MĀORI

ENGLISH

Te 'ōronga'ia nei te pātia'anga vairākau-pāruru 'akapakari atu, kare e tutaki, ki te au tauira 'āpi'i mata'iti 7 pouroa i roto i te 'āpi'i, i te tauturu i te pāruru ia ratou mei te maki piritangā, diptheria, e te mare totō (pertussis). E karanga katoa ia ana teia pātia'anga vairākau-pāruru, e ko te Boostrix, te pātianga vairākau-pāruru no te mata'iti 11, e te Tdap.

Na te au 'akakitekite'anga i roto i nga kapi e āru mai nei, e tauturu iākoe i te 'iki'anga, me ka 'akatika koe i ta'au tamaiti kia pātia'ia ki te vairākau-pāruru i te 'āpi'i.

Me ka tika, tatau meitaki ia te 'akakitekite'anga e āru mai nei, ma te 'uri'uri manako atu no runga i te reira, ki ta'au tamaiti. Me 'akatika korua, me ka tika, tāina'ia to'ou ingoa ki runga i te pēpā te ka rauka i te vevete māmā ua, ma te 'aka'oki atu ki te 'āpi'i.

Ea'a te au maki?

Piritangā (lockjaw)

Ka rauka i te maki piritangā, i te tomo atu ki roto i te kopapa na roto i teta'i motu, me kore ra, i teta'i pā'ore. Ka 'akatupu teia i te au uaua kia ketaketa, e ka 'uti'uti. Ka kino pa'a te au uaua 'akaea'anga.

Diphtheria

Ka 'akakino te diphtheria i te karaponga, e ka ngatā te 'akaea'anga e te 'āpuku'anga. Ka 'akakino katoa pa'a i te au turanga uaua o te kopapa, te au uaua, te puku'atu, e te pākiri.

Te mare totō (pertussis)

Ka 'akakino teia maki i te au puāngiangi 'akaea'anga. Ka ruaki pa'a, e ka ngatā te 'akaea'anga me mare te tamariki tei tū'ia. Ka ma'ani pa'a ratou i te tangitangi mei te 'whoop' rāi, ia ratou e tautā pakari ra i te 'opu 'akaea'anga i rotopu i te mare.

Ea'a te varākau-pāruru?

I roto i te mata'iti 'āpi'i 7 (mata'iti 10 ki te 12), KARE E TUTAKI no te tamariki, no te pātia vairāka- pāruru i te piritangā, te diptheria e te mare totō. E karanaga'ia ana te vairākau-pāruru e, ko te Boostrix.

I roto i Aotearoa, e pātia'ia ana te au pēpē (e ono 'epetoma, e toru, e te rima marama i te pakari) e te tamariki rikiriki ('ā mata'iti) ki te au vairākau-pāruru, i te pāruru ia ratou mei te piritangā, te diptheria, e te mare totō. I te tamariki e pākarikari mai ra, ka topa mai te pu'apinga o te pāruru'anga, no reira te au tauira i roto i te pupu 'āpi'i 7, ka anoano ei i te vairākau Boostrix, i te pāruru ia ratou mei teia au maki e toru.

E 'akape'ea ana te rāvenga a te vairākau-pāruru?

Ka ma'ani te vairākau-pāruru i te turanga tamaki o te kopapa, kia 'akatupu i tōna 'uā'orāi pāruru mei te au maki e toru.

Ea'a ka 'ōronga'ia ei te vairākau-pāruru?

Ka pāruru te pātia'anga 'akapakari atu i te topa'anga mai o te pu'apinga (lessening efficiency) o te vairākau-pāruru tei pātia'ia ki roto i ta'au tamaiti, i mua ake i to ratou 5 mata'iti. Ka 'ōronga te vairākau-pāruru, i te pāruru'anga mei te diptheria, e te piritangā, e tae atu ki te mēpū'anga o te tangata ki te 30 mata'iti, e tere atu, māri ra, ka anoano'ia pa'a teta'i pātia'anga 'akapakari atu me tupu teta'i maki te ka 'akaō mai i te piritangā i roto i te 10 mata'iti i muri ake i teia pātia'anga 'akapakari atu. Ka topa mai te pāruru'anga mei te mare totō (lessen) i muri ake i te 5 mata'iti.

Ka 'akape'ea te 'ōronga'ia'anga te vairākau-pāruru?

E ta'i pātia'anga ki runga i te tua i runga i te rima.

Ea'a te ka tupu i muri ake i te pātia'ia'anga?

Te au tamanako'anga te ka tupu

Mei te au pātia'anga vairākau-pāruru pouroa rāi, ka mamae pa'a te rima o ta'au tamaiti, ka 'akamuramura, ka mamae, e ka 'akaea te ngā'i tei pātia'ia. Ka kitena'ia teia au manatā mei te ta'i, rua, rā e tere atu.

Teta'i atu au manatā te ka kitena'ia:

- 'akamuramura, 'akaea'anga, teta'i puku māroki'aki'a, mamae, urikerekere, me kore ra, ka mangio te ngā'i e koropini ra i te ngā'i tei pātia'ia, me kore ra, ka pupū te pakiri
- teta'i pīva (te vera)

- ka ngaro te kakī kai, 'akaruaki ('āpikēpikē maki), ruaki'anga
- turanga 'āpikēpikē ('āpikēpikē maki, mamae).

Kare e kite putuputu ia ana te au manatā kino pakari

Te 'akaāri mai nei te au kite e, kare e putuputu ana te au manatā pakari.

I roto i te au maki kare e kite putuputu ia ana, kua 'atui'ia te vairākau-pāruru ki te maki uaua i roto i te rima (brachial plexus neuropathy).

Kare e kite putuputu ia ana te manatā pakari, e karanga'ia ana e ko te anaphylaxis, e, i te ma'ata'anga o te taimē, ka tupu i roto i teta'ī nga miniti i muri ake i te pātia'ia'anga. Kua terēni'ia te au nēti tātakitā'ī o te turanga rapakau, e ka rauka i ratou i te rapakau i taua tū manatā.

Ka 'ākara meitaki te nēti o te turanga rapakau i ta'au tamaiti, no teta'ī 20 miniti i muri ake i te pātia'ia'anga. E rāvenga mātau'ia teia, i muri ake i teta'ī ua atu pātia'anga vairākau-pāruru. Ka 'ōronga katoa atu te nēti i teta'ī pēpa ki ta'au tamaiti, i te 'akakite atu i te ngā'ī (te rima kauī, me kore ra, te rima katau) e te taimē i pātia'ia ei.

Te uiui'anga e te ripōti'anga i te au mea 'ēkōkō

'Ārāvei atu i to'ou taote, nēti rapakau, me kore ra, te nēti o te 'oire, me te manamanatā ra koe, no runga i te turanga o ta'au tamaiti i muri ake i te pātia'ia'anga ki te vairākau-pāruru.

E mea pu'apinga te ripōti atu i teta'ī ua atu manatā manakokore'ia i muri ake i te pātia'anga vairākau-pāruru ki to'ou taote, nēti rapakau, me kore ra, te nēti o te 'oire. Me kare i pāpu iākoe me e piri'anga to teta'ī

'akairo-maki ki te vairākau-pāruru, komakoma atu ki to'ou taote, me kore ra, nēti rapakau.

Kia ripōti te aronga rapakau i te au manatā tei tupu i muri ake i te pātia'anga vairākau-pāruru, ki te Centre for Adverse Reactions Monitoring (CARM). Ka rauka katoa iākoe i te ripōti atu kia ratou na roto i te mēre uira ki te CARM i runga i te carmnz@otago.ac.nz me kore ra, na roto i te ta'anga'anga'anga i te pēpa ripōti'anga tei runga te kupenga uira a te CARM: <http://www.otago.ac.nz/carm>

No teta'ī atu 'akakitekite'anga no runga i te vairākau-pāruru, 'ākara'ia te Summary Consumer Medicine Information tei runga i te kapi i muri, me kore ra, taniuniu'ia te Immunisation Advisory Centre (IMAC) i runga i te numero 0800 IMMUNE (0800 466 863).

Tei'ea atu teta'ī au 'akakitekite'anga?

- Komakoma atu ki te nēti o te 'oire, me kore ra, ki to'ou taote, me kore ra, nēti rapakau
- 'Ākara'ia te www.health.govt.nz/imms-older-children no teta'ī vitiō e teta'ī atu 'akakitekite'anga no runga i te vairākau-pāruru
- 'Ākara'ia te 'akakitekite'anga a te Consumer Medical tei runga i te www.medsafe.govt.nz/consumers/cmi/b/boostrix.pdf
- Terepōni tutaki-kore **0800 IMMUNE (0800 466 863)**

'Ārāvei atu i te nēti o te 'oire, me ka inangaro koe i teta'ī atu 'akakitekite'anga no runga i te 'akakī'anga i te Parent Consent Form, me kore ra, me ka inangaro koe i teia 'akakitekite'anga ki roto i teta'ī atu reo.

'Akako'ua'anga no runga i te 'Akakitekite'anga no runga i te Vairākau no te 'Iti-tangata

E vairākau-pāruru te Boostrix, e ta'anga'anga'ia ana i te 'akapakari atu i te au vairākau-pāruru i te tamaki i te piritangā, diphtheria, e te mare totō (pertussis). E kapki'ia ana te vairākau-pāruru Boostrix e, e Tdap (piritangā/diphtheria/acellular pertussis) i teta'í taimē.

No roto mai i te au mea e 'anga'anga pakari nei i roto i te Boostrix, i te au mea kare i o'ia i te maki i roto i te piritangā, e te diphtheria bacteria, e te au purified proteins o te pertussis bacteria. Kare te vairākau-pāruru e 'akatupu i teta'í ua atu o teia au maki.

Tei roto i te 0.5 ml pātia'anga Boostrix, teta'í 2.5Lf units diphtheria toxoid, 5Lf units toxoid piritangā, e te pertussis antigens: 8 micrograms (mcg) pertussis toxoid, 8 mcg filamentous haemagglutinin e te 2.5 mcg pertactin.

Tei roto katoa i te pātia'anga 0.5 ml, teta'í topata aluminium (ko te aluminium hydroxide, e te aluminium phosphate), te vai tāmīti, e te vai. E ta'anga'anga putuputu ia ana teia au mea ki roto i teta'í atu au vairākau, e te au vairākau-pāruru.

'Auraka e pātia i ta'au tamaiti ki te Boostrix, me ka kino ratou, me kore ra, ka kino ratou ki teta'í ua atu o te au mea i roto.

Ka meitaki ua ta'au tamaiti kia pātia'ia a teta'í tuātau i mua atu, me te 'āpīpekepe maki ra, e kua kake te vera. Komakoma na mua ki to'ou taote, me kore ra nēti.

'Auraka e pātia i ta'au tamaiti ki te vairākau-pāruru Boostrix, me:

- e manatā tōna no runga i te kuru'anga toto, me kore ra, i tupu ana te manatā i roto i te turanga uaua o te kopapa, i muri ake i te pātia'ia'anga ki teta'í vairākau-pāruru no te diphtheria e/me kore ra, piritangā
- kua tū'ia i te ngēngē/maki i roto i te roro, i roto i te 'itu rā, i muri ake i teta'í pātia'ia'anga ki teta'í vairākau-pāruru mare totō (pertussis)
- e turanga maki neurological, kare e meitaki ana.

Ko te 'akamaki'anga i te ngā'í tei pātia'ia, me te 'akamamae, te 'akamuramura, te 'akaea, me kore ra, te 'akauri-kerekere, e te turanga 'āpīpekepe (pīva, 'akaruaki, e te au mamae) te au manatā, e kitena putuputu ia ana.

Kare e kitena putuputu ia ana te au manatā kino rava atu. Kua 'akapapa'ia teia au manatā kino rava atu, ki roto i te 'Akakitekite'anga no runga i te Vairākau no te 'Iti-tangata, e te Pēpa-'akakitekite'anga, me ko i te Medsafe: www.medsafe.govt.nz

'Ārāvei vivki i to'ou taote, me kore ra, i to'ou tangata rapakau, me kite koe i teta'í 'akairo-maki tūkē ua ake rāi, me kore ra, 'akairo-maki kino pakari, i muri ake i te pātia'ia'anga ki te Boostrix.

Me tei raro ake ta'au tamaiti i teta'í o teia au turanga e āru mai nei, me ka tika, komakoma atu ki to'ou taote, te nēti pātia, me kore ra, te nēti rapakau, no runga i te vairākau-pāruru, i mua ake ka 'akatika ei koe:

- teta'í maki no runga i te ta'e'anga toto
- teta'í turanga immune deficiency (teia te 'ākara'anga, kua tū'ia ta'au tamaiti i te HIV)
- teta'í maki i roto i te roro, me kore ra, teta'í maki i roto i te turanga uaua o te kopapa, me te epilepsy, me kore ra, teta'í au maki 'uti febrile (ka 'uti no runga i te kake'anga i te vera)
- kare e meitaki ki teta'í atu vairākau, me kore ra, au mea me te au tākū, au kai, e te au mea tavairākau kai kia kore e kino
- kare i meitaki ana i te pātia'ia'anga ki teta'í atu vairākau-pāruru, tei roto te piritangā, diphtheria, e/me kore ra, te pertussis
- tei raro takere i teta'í atu vairākau'anga, me kore ra, au vairākau-pāruru
- kare rava i pātia'ia'anga ki teta'í vairākau-pāruru no te piritangā, diphtheria, me kore ra, pertussis, me kore ra, kare i oti ake te katoa'anga o te au pātia'anga vairākau-pāruru no te piritangā, e te diphtheria.

E rāvenga kia 'akatika'ia e te taote, te vairākau Boostrix. E pu'apinga, e, e manatā to te au vairākau. Komakoma atu ki to'ou taote, nēti, me kore ra, te nēti rapakau o te 'oire, no runga i te pu'apinga, e te au manatā o teia vairākau-pāruru.

Tei ko i te Medsafe: www.medsafe.govt.nz te katoa'anga o te 'akakitekite no te 'iti tangata

To'ou au tika'anga

Tei raro ake te au turanga rapakau, e te au turanga pakipakaita o Aotearoa katoatoa, i te Code of Health e te Disability Services Consumers' Rights. No teta'í atu 'akakitekite'anga, 'ākara'ia te www.hdc.org.nz me kore ra, taniuniu'ia te numero 0800 555 050.

Muna

Kua 'ōronga pa'a te au 'āpī'i i teta'í au 'akakitekite'anga me te au ingoa o te au tauria, te au numero pī'a 'āpī'i, te au rā 'ānau'anga, te au ngā'í no'o'anga, e te au 'iti-tangata. Kia 'akakite atu ta'au 'āpī'i kia koe, i mua ake ka rave ei i teia. Ka tauturu teia 'akakitekite'anga, e ta'au ka tātā atu ki runga i te pēpa 'akatika'anga a te 'āpī'i, i te 'aka'aere'anga i teia porokarāmu pātia'anga vairākau-pāruru.

Ka rekōti'ia te 'akakitekite'anga me runga i te pēpa 'akatika'anga, e te au 'akakitekite'anga tātakitā'í no runga i te vairākau-pāruru tei pātia'ia, me kore ra, tei pātō'ia, ki roto i teta'í turanga 'akapapa'anga no teta'í tangata maki, te ka mouria'ia e to'ou district health board, e ka pātī'ia atu teta'í o teia, ki te National Immunisation Register.

E ta'anga'anga'ia ana te turanga 'akapapa'anga no teta'í tangata maki, e te au district health boards, i te rekōti i te 'akakitekite'anga rapakau. E ngā'í rekōti 'akakitekite'anga no te basileia, te National Immunisation Register, e mouria'ia ana e Te Marae Ora. E rekōti ana te retina i te au vairākau-pāruru, e pātia'ia ana ki te tamariki o Aotearoa, e te aronga tei roto i te au porokarāmu pātia'anga vairākau-pāruru no ratou 'uā'orāi.

E pāruru'ia ana te 'akakitekite'anga i runga i te pēpa 'akatika'anga, te turanga 'akapapa'anga no teta'í tangata maki, e te National Immunisation Register ki raro ake i te Health Information Privacy Code. Ko te aronga rapakau tei 'akamana'ia anake, te ka kite, ta'anga'anga, me kore ra, i te tau'í teia. Inānā, ka 'akatika'ia koe kia 'ākara, i te 'akatano, i te 'akakitekite'anga no runga i ta'au tamaiti. Me ka inangaro koe i te rave i teia, 'ārāvei atu i to'ou nēti rapakau o te 'oire, me kore ra, taote, me kore ra, puna rapakau'anga.

Ka ta'anga'anga te au nēti rapakau o te 'oire i te 'akakitekite'anga i runga i te pēpa 'akatika'anga, te turanga 'akapapa'anga no teta'í tangata maki, e te National Immunisation Register:

- i te 'ārāvei atu i to'ou taote, me kore ra, puna rapakau'anga, me te anoano ra ratou i te 'akapāpu i te au vairākau-pāruru tei pātia takere ia ta'au tamaiti
- me e maki ke atu to ta'au tamaiti
- i te 'akakite ki te 'āpī'i, me kua pātia'ia, me kore ra, kare i pātia'ia ta'au tamaiti ki te vairākau-pāruru
- i te tauturu i te vaitō'anga i te au porokarāmu pātia vairākau-pāruru, e te parāni no te au porokarāmu no te tuātau ki mua, me kore ra,
- i te tono atu i ta'au tamaiti ki ko i to'ou taote, me kore ra, nēti rapakau'anga no te pātia'anga vairākau-pāruru, me kare ratou i pātia'ia ana i te 'āpī'i.

Ka ta'anga'anga'ia te 'akakitekite'anga kare e kitena'ia te tangata tātakitā'í no te kimikimi'anga kite, me kore ra, no te parāni'anga i te au turanga tauturu 'ōu.

No teta'í atu 'akakitekite'anga no runga i te tu'atu'a'anga i te 'akapapa'anga ingoa a te 'āpī'i, te muna, e te ta'anga'anga'anga i te 'akakitekite'anga, 'ākara'ia te au papa-ture a to'ou district health board. Me e uiui'anga ta'au no runga i te muna, mēre uira'ia te enquiries@privacy.org.nz me kore ra, taniuniu'ia te helpline tutaki-kore a te Privacy Commissioner i runga i te numero 0800 803 909.

'Akakitekite'anga no runga i te 'ārāvei'anga i te Neti Rapakau o te 'Oire: